

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:

Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám 4 kr.	

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

Á debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdij minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reclámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Pártunk és a nemzetiségek.

Debreczen, nov. 11.

(K. B.) Egyes szerb lapokban több olyan közlemény látott napvilágot, melyek arra figyelmeztetik a nemzetiségeket, hogy a jövő képviselő-választások alkalmából ne a kormánypárti, vagy a mérsékelt ellenzéki, hanem inkább a »Kossuth-párti« jelöltek támogatásuk, mert e párt — ha kormányra jut — sokkal méltányosabb lesz a nemzetiségekkel szemben, mint az eddig uralkodó pártok voltak.

E hang, mely többször ismétlődött, pártunknak újabb erkölcsi győzelmét jelenti. A nemzetiségek ugyanis kezdik belátni, hogy a függetlenségi és 48-as párt a szigorú igazság és törvényesség alapján áll s nem azért igyekszik többségre jutni, hogy saját párt-uralmát biztosítsa, hanem azért, hogy Magyarország függetlenségét kivíván, biztosítsa e haza összes polgárainak jólétét, jogállamot teremtsen a mai kortes-politika helyett, előmozdítsa e hazának szellemi és anyagi téren való előhaladását, a mi bizonyára maga után vonja a magyar korona országaiban lakó összes népek megalégedését.

A nemzetiségek kezdik belátni, hogy a függetlenségi és 48-as párt az, mely nem fajgyűlöletet, hanem testvériséget hirdet, — kezdik belátni, hogy a független Magyarország nem veszélyezteti az ő nyelvüket és vallásukat, sőt éppen igazságra és méltányosságra számíthatnak, míg a mai kormányok csak arra hasz-

nálják föl őket, hogy segélyükkel a többséget összeverbuválják. Megalkuszik velök a kormány, de ezen alku egyik félt sem elégíti ki, mert hiányzik abból az erkölcsi alap, hiányzik az őszinte bizalom, mely kölcsönös megalégedést szül.

Nagy kár, hogy a nemzetiségek mindezeket csak most kezdik belátni s kár, hogy 1848/49-ben is nem így gondolkodtak! Felhasználták magukat a kamarilla által s fegyvert fogtak az őszes népek szabadságáért és alkotmányáért küzdő magyar nép ellen. A reakciónak váltak vak eszközeivé, a helyett, hogy az alkotmány védelmére siettek volna! És mit viltak ki azzal, hogy saját testvéreik ellen törtek? Azt, hogy az osztrák uralom őket éppen úgy elnyomta, jogaiktól, az alkotmány áldásaitól éppen úgy megfosztotta, mint a magyart!

Azokból a fényes ígéretek, melyekkel őket a magyarok ellen felizgatták, nem teljesített az osztrák kormányzat semmit. Keserű volt a kiábrándulás, de már késő volt. A megtörténtet meg nem törtéنتté nem lehetett tenni. A temérdek vér, melyet a testvérek egymás kebléből ontottak, csak a reakció megalágyait trágyázta.

E kiábrándulásnak s keserű csalódásnak mégis meg volt azon haszna, hogy a nemzetiségek ma már nem engednék magukat olyan könnyen a reakció által fölhasználtatni, sőt inkább ők is beállanak az alkotmány védői közé, — éppen úgy, mint a kurucz háborúk idején tették, midőn Magyarországnak

minden nemzetisége együtt küzdött pro deo, patria et libertate. Erre vall annak a hangoztatása is, hogy a »Kossuth-párttól« — noha eddig mereven küzdöttek ellene — több méltányosságot várnak, mint a többiektől s hajlandóknak mutatkoznak e pártot támogatni.

E hangulatot a függetlenségi és 48-as pártnak a jövő képviselőválasztások alkalmával ki kell használnia. Nem azt értjük ez alatt, hogy paktumot kötson a nemzetiségekkel s viszont-szolgálat fejében egyes kerületekben a nemzetiségi jelöltet segítse diadalra, mert ezt a függetlenségi párt nem teheti, hanem azt, hogy olyan nemzetiségi vidékeken, melyeknek lakói a függetlenségi eszmével rokonszenveznek, állítson pártunk jelöltek. Különösen a tótok és svábok által lakott kerületekben lehet reményünk számos hódításra.

A magyar kerületek már eddig is csaknem egészen a függetlenségi és 48-as párt birtokában vannak, — de még mindig kisebbségben vagyunk az országgyűlésen. Ha azonban sorainkat sikerül kiegészíteni a nem magyar ajku kerületekből, ha sikerül ezekben jelöltjeinket diadalra vinni: akkor miénk a többség s a jelenlegi rendszer végleg megbukott!

Rákóczi első katonái a felvidéki ruthének voltak. Mi is a felvidéki szlávok között igyekezzünk hódítani, eszméinket köztük terjeszteni s a régi »kurucz vármegyék« segélyével ma is miénk lesz a diadal!

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Régi dalok.

(1886.)

I.

Mint a keleti bölceket,
Engemet is csillag vezet,
Vezet, vezet arra felé
Hol hajnalom ragyog elé.

Gát közt lelke meg-megakad,
De tán csak jó utra akad;
Jaj, de a mig arra talál,
Az a csillag se ragyog már.

II.

Mikor a fák, bokrok
Levele kibomlott,
Akkor az én lantom
Vidám üde hangon
Tavaszi dalt mondott.

S most, hogy a fák, bokrok
Levele leomlott,
Dalt se tudok rájok, —
S úgy érzem, utánok
Magam is leomlok.

III.

Békés nyár idején
A sok őszi felleg
Magas hegyek ormán
Szétszórvá legelget.

De szavára az ősz
Fütyölő sipjának:
Az eget mezőin
Csapatokba szállnak.

Mig sötétlen mindent
Oda fönn elfednek,
Hogy többé ne lássam
Sohase a mennyet.

IV.

Pazarul bánt kikelet a dallal,
Fukarkodik bezzeg az ősz azzal!
Bűg még egy-egy elmaradott nótá
Jaj, de azt nem hallani jobb vóna.

Hallak, hallak, vándor daru, hallak,
S mi értelme, tudom én, a dalmak,
Dalod, jajod szivemet átfurja . . .
Válni nehéz! . . . ő tudja, tanulta.

V.

Beh szomorú egy táj
Ez a hol vándorlok,
Bármerre fordulok,
Schol nem vidúlok.

Micsoda kopár ég?
Micsoda halvány nap?
Csak szívem kopárabb,
Arczom haloványabb.

Milyen beteg a föld,
Milyen az orczája!
Csak bucsunk órája
Vala búsabb nála.

Pusztá komor erdőn
Madarat nem hallok,
Csak ridegen dallok,
Elhagyva sóhajtok.

Igy tesz az ősz, így tesz, —
S a mit az elkobza,
Kikelet is vissza
De csak alig hozza.

A gácsországi csapatereősítések. Hire járt a múlt napokban, hogy a gácsországi orosz határon levő csapatokat szaporították. A közös hadügyminiszter évenként jelentést szokott tenni a hadsereg elhelyezésében időközben történt változásokról. A magyar delegáció a múlt évben határozatilag a következőket mondta ki: »Utasítatik a közös hadügyminiszter, hogy a hadsereg elhelyezésében időközben történt változtatásokról a jövő évben is jelentést tegyen. A hadügyminiszternek a delegátusok közt kiosztott nyomtatott válasza egész terjedelmében szó szerint így hangzik: »A szükséges felvilágosítások szóbelileg fognak megadni. Csakugyan oly komoly-e a helyzet, hogy papirosra nem lehet bizni a csapatmozdulatok titkait s a miniszter csak szóbeli, bizalmas felvilágosításokat adhat, avagy pedig e titkolózással elő akarják készíteni a hangulatot a rengeteg hadügyi költségek megszavazására?»

Nem lesz magyar tiszt akadémiája. A magyar kormánypart úgy a delegációban, mint a képviselőházban magyar tisztakademia, vagy legalább is Magyarországon építendő tiszt akadémiája felállítására elől a legutóbbi években mindig azzal a beszéddel tért ki, hogy legközelebb, ha a hadügyminiszter több pénzt kér a katonai akadémiára, azt csak magyar katonai akadémiákra fogják megszavazni. A múlt évben kimondta a magyar delegáció, hogy a növendékek szaporítására előirányzott költséghez csak azért járul hozzá, mert a növendékek a létező akadémiában nagyobb mérvű újabb befektetések nélkül elhelyezhetők, mihelyt azonban arról volna szó, hogy a létező akadémiában a jelentkezők számához képest a növendékek szaporítására újabb befektetések válnának szükségessé, ez összegek megszavazásához a bizottság nem járulhatna és felhívja a hadügyminisztert, hogy ez esetben egy, Magyarország területén felállítandó új akadémiája létesítése iránt tegyen előterjesztést. — A közös hadügyminiszter erre a következő rövid czinikus választ adta:

»A helyiségek, amelyek jelenleg mindkét akadémiában rendelkezésre állanak, a mostani növendékek állományának elhelyezésére teljesen elegendők.»

A mindig pénzsomjas hadügyminiszter egyszerre meglegedetté válik s nincs kívánni valója, mihelyt az új kiadással Magyarország javára történnek valami.

Az olasz miniszterelnök, Rudini orgróf, Milanóban nagy beszédet tartott, melynek tartalma röviden a következőkben foglalható össze: A költségvetés egységessé lön, az egyensúly teljesen helyre van állítva, sőt egy kis fölösleg is van, új kölcsönhöz folyamodni nem kell. A kormány egyáltalán nem szándé-

kozik a biztosítéki kötvényeken bárminemű módosítást tenni. Olaszország minden befolyását érvényesíteni fogja, hogy a békét erősítse. A miniszter kezeskedik arról, hogy a souverének nagy mérséklettel vannak eltelve. Olaszország megújította a hármas szövetséget, hogy szilárdítsa a jelenlegi állapotot, mely alkalmas arra, hogy fejlessze az erőgyűjtés politikáját. Németországgal, Ausztriával és Magyarországgal fentartottuk és kiegészítettük az érdekek szolidaritását és oly nézetek közösségét, melyek tartós nyomokat fognak hátrahagyni. A miniszterelnök ezután kiterjeszkedett az Angolországhoz, Franciaországhoz való viszonyra, továbbá azt mondta, hogy Olaszország jó viszonya Oroszországhoz a közvéleményben az utóbbi időben a biztonság és a béke érzetét keltette.

A delegáció.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottság, az u. n. delegáció, mely éppen nem rokonszenves intézmény előttünk, hétfőn kezdte meg üléseit Bécsben. A magyar delegációt ma fogadta ő felsége.

A magyar delegáció albizottságai következőleg alakultak meg:

Külügyi albizottság: elnök: Tisza Kálmán, előadó: Falk Miksa, a zárszámadási bizottságba: Emich Gusztáv, Fenyvesy Ferencz.

Pénzügyi albizottság: elnök: Harkányi Frigyes, előadó: Szerb György, a zárszámadási bizottságba: Csávossy Béla, ifj. Wodiáner Albert báró, Szerb György.

Tengerészeti albizottság. Elnök: Erdődy István gróf, előadó: Dániel Ernő, a zárszámadási bizottságba: Kubinyi Árpád.

Naplóbíráló bizottság. Elnök: Latinovics Gábor, előadó: Kubinyi Árpád.

Hadügyi albizottság. Elnök: Tisza Lajos gróf, előadó: Rakovszky István, zárszámadási bizottságba: Beöthy Ákos, Hegedüs Sándor.

A hadügyi albizottság ezután a következő albizottságokat választotta meg:

Élelmezés vizsgáló albizottság: Bolgár Ferencz, Hegedüs Sándor, Lukács Antal, Rakovszky István, Szalay Ödön, Wahrmann Mór.

Elhelyezést vizsgáló albizottság: Tisza Lajos gr., Hollán Ernő, Müncich Aurél, Pulszky Ágost, Rakovszky István.

*

Az osztrák delegáció pénzügyi albizottsága Plenert választotta meg elnökévé és Falkenhayn grótot helyettes elnökévé. Előadókká megválasztottak: külügyi költségvetés: Windischgrätz herczeg; a rendes hadsereg szükséglete: Falkenhayn gróf; a hadsereg rendkívüli szükséglete: Jávorszky; Bosznia és Herzegovina: Bilinski; közös pénzügyminiszterium és legfőbb számvevőszék: Ebenhoch; vám: Lupol; haditengerészet: Russ; zárszámadás: Bezecny. Vezér-előadóvá Bilinskit választották meg. Az albizottság legközelebbi ülését nov. 16-án tartja.

Az osztrák delegáció kérvényi albizottsága Abrahamovicsot választotta meg elnökévé s Thun grótot helyettes-elnökévé.

BELFÖLD.

A képviselőház tegnapi déli 12 órakor Bokross Elek elnöklete alatt rövid ülést tartott, melynek egyetlen tárgyát a kereskedelmi viszonyainknak a török birodalommal és Bulgáriával, valamint Spanyolországgal és Portugáliával való ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatnak harmadszori megszavazása képezte. A harmadszori megszavazás előtt az elnök bemutatta a beérkezett kérvényeket, melyekben a vármegyei tisztviselők fizetésüknek az állami tisztviselőkével arányban való fölemelését kérik. A kérvényeket kiadták a ház kérvényi bizottságának. Az ülés jegyzőkönyvét, hogy a harmadszor is elfogadott javaslat alkotmányos tárgyalás végett a főrendiháznak meg legyen küldhető, nyomban hitelesítették.

A függetlenségi-párt Nagyváradon. Tisza Kálmán kerületében a függetlenségi párt komoly választási akcióra készül. A párt közelebb, nagy szervezkedő gyűlést fog tartani.

A miniszterelnök a királynál. Ő felsége Gödöllőn, vasárnap, f. hó 8-án délután 3 órakor, mint az »O. É.« jelentí, hosszabb kihallgatáson fogadta Szapáry Gyula gr. miniszterelnököt.

A közös külügyminiszteri osztályfőnöki állás. A közös külügyminiszteriumban betöltendő osztályfőnöki állásra, az »O. É. hire szerint, Cziráky Béla gróf udvari tanácsos fog kinevezetni.

Uj főrendiházi tag. Az 1885. évi VII. t. cz. alapján a magyarországi ref. püspökök számára szervezett három főrendiházi tagság egyike Révész Balint tiszántúli ref. püspök halálával megüresedvén, helyére, mint hivatalára nézve harmadik legidősebb püspök. Szász Károly hivatott meg, kinek az erről szóló királyi meghívó-levél már ki is állítottat.

*Hátha leltem bűjűt
Még itt leborúlva . . .
Soha e táj újra
Sohase virúlva.*

Igmándy Miklós.

Seraph.

(Genre kép.)

Irta: Jan Neruda.

— Ez tehát a platói iskola Seraphom! Az ideális köztársaság ihletett követői — itt —
— Ah, micsoda érzéges ez megint! Egy homokos térség, mely nem nagyobb, mint a tenyerem felülete. A négy szélén egy-egy cyprus fa, melyek egyikéhez kikötte levelész egy számár! Ha legalább is barackz fák volnának! Mig beszélt, addig piczi czipő sarkai, melylyel úgy toporzékolt, mint valami makranczos gyermek, egész belesüppedtek a homokba.

Majd egyet gondolt, ott hagyott bennünket, s kecsesen szökdelve, mint valami őz, oda futott egy közeli eperfához, melyen fekete, érett gyümölcsök csüggöttek.

— Mily eleven, vidám, szeretetreméltó Ön felesége! szótam oda a galaczi keres-

kedőnek, a rendesnél kissé hangosabban, részint, mivel az öreg ur nehézkes hallású volt, részint, mert úgy akartam, hogy a kis hölgy is meghallja.

— Valóban az az én Seraphom! választotta a vén férj, ki oly szerelem-teljes pillantást vetett a nőcskére, mely engem szinte megborzasztott.

Valójában bájos asszonyi megjelenés. — Idomai nem eléggé gömbölyűek ugyan, de tökéletesen soványaknak sem lehet azokat nevezni. Közép magasságu termet. A gazdag haj fekete, csillogós, mint az aczél. Az arcszín olajbarna, de egészségtől viruló. — A vonások keletiesek. A szemek pillantása ugyan Ázsiára vall, de a kifejezés benne . . . egy európai hölgy piqans öntudata. Az egész nő csupa élet és életkedv. Csak reggel óta datálódik a mi ismeretségünk, az atheni királyi kertben sétálva jöttünk össze. — Ott van a modern Athennek egyetlen egy árnyékos helye, hol egyszersmind az ember bele is álmodhatja magát a hajdani Athenbe. . . Egy tülevelű fa árnyában, régi sarkophagon ültünk le. A fa hosszú, világos zöld levelei varázsteljesen zsongtak-bongtak a könnyű szélben. A tülevelék zsongásában a lezajlott idők regéjét véltük hallani. A fiatal

hölgy, ki férje kíséretében jött, elég csintalan volt, hogy ne lássa, hogy a mi legfőbb óhajunk az egyedüllét. A kis csacska addig ugrándozott körülöttünk, míg végre bennünket is beszédre hangolt, s társalgásba elegyedünk. — Majd együttesen reggeliztünk meg és rándultunk ki.

De most az érdekes hölgyecske már egészen elérte a palota kertjének rácsos ajtaját, kénytelenek voltunk mi is követni. Mikorra mi a kocsihoz értünk, Ő már az ülésen ült. Oly pajkosan hánytá-velette ott magát, hogy az ülés ruganyai csak úgy nyikorogtak.

— Az én szerencsétlenségem, mily lassan mászik! szölt gunyosan a nőcske, felszálló férjét fixirozva.

— Mit mondasz Seraphom? kérdezte a kövér férj. A nő még mormogott valamit, de mi azt már nem értettük meg, a zakatoló kocsi zajától.

— Meghalok! Tűz! kiáltotta ismét. A santarini forrong ereimben. Ah! Ezekben a görög borokban bizonyára égő szurok van! Oly pajzánul viselte magát, mint egy elkényeztetett gyermek. Utközben minden tárgyra tett valami megjegyzést, az egyiket gáncsolta, a másik örömeire szolgált. — A fehér virágu, vad oleanderrel azért civakodott, mert „olyan ke-

KÜLFÖLD.

Schmerling nyugdija. Schmerling Antal lovag, legfőbb itelészéki elnök nyugdíjazási kérvényét ő felsége helybenhagyta, Nyugdíjilletményét 20,000 frtban állapították meg. A »Wiener Tagblatt« értesülése szerint Schmerling lovag kihallgatáson volt ő felségénél és kérte az uralkodót, hogy tényleges szolgálati ideje alatt élvezett illetményeit továbbra is megtarthassa. — A minisztertanács ülést tartott, amelyben a legfőbb törvényszék elnökévé Stremeyert, alelnökévé Habietinekét jelölték ki.

Az osztrák sajtóügyi bizottság ülésén a sajtóra vonatkozó indítványok megvitatásánál Eim képviselő kérdést intézett a kormányhoz, precizizozná álláspontját a prohibívitv elkobzás korlátozására, az objektív eljárás reformjára, az esküdtsek delegálására, a hírlapi- és naptárbélyegre, az engedélyre, a biztosítékra, a helyreigazítási eljárásra és a kolportagekérdésre vonatkozólag. Hosszabb vita után, elhatározták, hogy a legközelebbi ülésre meghívják az igazságügyi-, a pénzügyi- és a belügyi minisztereket, hogy megtegyék nyilatkozataikat és egyelőre mellőzték Jaques ama indítványát, hogy albizottság küldessék ki.

A bolgár templomok. A török nagyvezér utasította a szaloniki-i kormányzót, hogy azokat a macedóniai bolgár-templomokat, amelyek görög intrigákra csukattak be, ismét nyitassa ki. Hasonló utasítást kapott a drinápolyi kormányzó, kinek különben azt is kötelességévé tették, hogy a bolgár menekülteket tartsa szemmel, s azonnal utasítsa ki őket, ha az a gyanu merül föl ellenük, hogy a bolgár kormány ellen összeesküdnének.

A lefegyverzett albánok. A skutari kormányzó megkezdte az albán lakosság birtokában levő összes lőfegyverek elszedését, kivéve azon fegyvereket, a melyeket a kormányzó adott volt ki.

Külömfélék.

Montecarlo. Az idei év a bankra nézve igen kedvező lefolyású volt. A bank ez idei tiszta nyeresége 21 millió frankra rug. — A bankra nézve az idén csak márczius hava volt kedvezőtlen, a melyben 980,000 frankot vesztett. A részvényesek közt 11 milliót osztanak ki, a mi 24 százalékos osztaléknak felel meg. Hogy e fényes eredmény hány áldozatot követelt az idén, arról a jellentés nem ad számot.

Ongyilkosság a templomban. Spalatóban a napokban egy Zizics János nevű salonai ember a dominikusok templomában egy oltár előtt öngyilkossá lett. Az illető bevárta az időt, mikor senki sem volt a templomban,

azután letérdelve, egy mellékoltár legfelsőbb lépcsőjén halántékon lőtte magát. A golyó teljesen szétzúzta koponyáját. Rögtön bizottság jelent meg a helyszínen, mely a hullát elvitte, míg a templomot, újabb beszentelésig, a püspök rendelkezésére, bezárták.

A szerelmes kertész. Prágából jelentik, hogy az irgalmas nővérek kórháza előtt levő bódé kigyuladt és a tűz erősen fenyegette az épen ott fekvő apácza-zárdát. — A tűz gyújtogatásból keletkezett, — amennyiben Zivny intézeti kertész felgyújtotta a saját lakó szobáját. Ezután Zivny bement a kórházi konyhába és rálött szeretőjére, a 23 éves Novák Zsófi-ra, de nem találta el. Majd öngyilkosságot akart elkövetni, de ez sem sikerült. A gyújtogatás oka bosszu volt. Ugyanis a kertész szerelmi viszonyt folytatott Novák Zsófi-val, melyet azonban a főnöknő, tekintettel a kolostor szabályaira, nem nézhetett el. — Novák Zsófi engedelmessékedni akart a főnöknőnek és ezért akarta a kertész agyonlőni.

Korbács az éhség ellen. A szimbirszki orosz kormányzó kitalálta, hogy az éhséget hogyan lehet legkönnyebben lecsillapítani. Az éhező parasztok közt a gabonakiosztás közben lázongás tört ki. A mozgalom három főemberét a kormányzó halálra korbácsoltatta, Stauodubban a vezetők mindegyike ötszáz korbácsütést kapott. Azt hiszik, mint más oldalról jelentik, hogy az inség következtében az európai Oroszországnak legalább is egy harmadában a földadót részben, sőt sokhelyütt teljesen el kell majd engedni.

Örültek házába zárt professzor. Galicziában nagy szenzációt és megbotránkoztatást keltett nem rég Zrodlovicsky dr. leMBERGI egyetemi professzor esete, a kit a rendőrség kiszakított családjára köréből, elhurcoltatván a kulparkavi örültek házába. Pernerstorfer országgyűlési képviselő közbenjárására megvizsgálták az örültek vallott embert s kiderült, hogy elméjének semmi fogyatkozása nincsen. Azóta haza is eresztették.

100 kiló arany. Ritka gazsagságu termés-arany-csapásra akadtak a mult héten, a péntekről szombatra forduló éjjelen az »Industrie-Gesellschaft zu Geislingen« czég »Muzsari« nevű Brád mellett fekvő bányájában. A távirat szerint a termés-arany-csapás tenyérnyi vastag és még az éjjel és a rákövetkező napon 100 kilogr. szabad aranyat vágtak ki. Az arany még tovább is tart és így a heti termés 120.000 forintnál többre tehető. A legöregebb arany-bányászok sem emlékeznek hasonló gazdag érre és általában ez az eset a legnagyobb aranyleletek közé tartozik.

Fejedelmi jubileumok. — Családi ünnepet ül a minden oroszok czárja. Huszönöt éve annak, hogy oltárhoz vette nejét, Mária

Feodorovná-t. 1866. november 9-én volt az esküvőjük, a mikor még nem is gondolták, hogy Oroszország trónján fognak ülni valaha. — De a trónörökös meghalt, majd a rémitő bombamerénylet megölte a czárt és III. Sándor, a ki már fiatal korában, a mikor becsvágy, hiúság sarkalja az embert, idegesen idegenkedett a tróntól, ma kezében tartja a félvilág sorsát. És szinte hihetetlen, ez a komor uralkodó a legjobb, a leggyöngédebb családapa. Csak akkor érzi magát jól, ha családja körében lehet, távol a kormányzás gondjától. Ezüst lakodalma ünnepét sem a zajos Pétervárott, hanem Livádiában (Krim félsziget) üli meg. Anglia trónörököse, a walesi herczeg is jubilál. Ugyanazon napon, a mikor sógora, az orosz czár ezüstlakodalma, ünnepeli Albert Edward herczeg ötvenedik születésnapját. Talán nem is nagyon örül neki. A híres világfinak száz meg száz ujság hirdeti: ime, az ötödik X. is nyomja már válladat. Bizony keserves sors az, a mikor az ember meg sem öregedhetik csendben.

Orth János sorsa. A »W. T.« egyik levelezője meglátogatta Stubelnét, Orth János nejének anyját, hogy a hirre vonatkozólag, mely szerint Orth János és neje Chilében a legjobb egészségben élne, mit gondol. Az öreg asszony a »Sun« ama közleményét, mintha ő az említett laphoz levelet intézett volna, alaplatannak nyilvánította. »Mindenesetre — mondá az öreg asszony — ama vélemény, hogy Orth János és leányom életben van, indokoltnak tartom.« — És miből következteti ezt, kérdezte a tudósító. Stubelné erre a következőket mondotta el: »Az orthi kastély várnagyának felesége unokaöccsétől, a ki mint serfőző él Amerikában, levelet kapott, hogy Orth Jánossal, a kit személyesen ismer, és nejével Chilében találkozott.« A tudósító ama kérdésére, hogy nem tudja-e, vajjon hisznek-e udvari körökben ama hirben, hogy Orth János életben van, Stubelné azt felelte: udvari körökben az a nézet uralkodik, hogy Orth János életben van. Az orthi kastélyban is, hol jelenleg a nagyherczegi család időz, a hir valódságában hisznek. Különösen a toscani nagyherczegnő, Orth János anyja — jegyzé meg Stubelné — most sokkal nyugodtabb, mint régebben volt, úgy, hogy nagyon valószínűnek látszik, hogy ő direkt híreket kapott fia, Orth János felől.

Ujdonságok.

* **Lemondás.** Boczkó Sámuel főkapitány ur, mint biztos forrásból értesülünk, irásbelileg és vissza von hatatlanul beadta lemondását a tűzoltó főparancsnokságról s ebből folyólag az

serü illatja van, egy rózsafa, mely egy fának egész tetejéig felkuszott, megijesztette, a gránát almáknak csókot dobott, az aloet kinevelte, mert a virágai az égfelé nyulnak, a Szent János kenyérről éretlen, zöld tokot szakított le, hogy az izét megköstolja, minden virágra mondott valami verset, majd románul, majd törökül, francziául, spanyolul, olaszul dudolt, sőt még a »Weaner« dialektusnak sem hagyott békét. Az ég tudná, hogy ez a fiatal hölgy hány nyelven beszélt, vagy legalább enekelt! Férje szemmel láthatólag gyönyörködött benne. A kis nő többször, nagy ügyesen elkapta kezét a férj csókjai elől.

— Ugy-e ostoba ficzkó ez az enyém — nem hiszi? szólott hozzám hajolva: De nyáiban! Óh az pompás tréfa!... Én ugyanis néhány túllzásákokskát varratok, úgy mondom, hogy a szunyogok ellen, pedig másra használom, mikor ugyanis ez az én »szerencsétlenségem« »jó éjszakát« mondáskor meg akar csókolni, a zsákokskát a fejébe rántom és kikaczagom!

A kocsii megállott. Elértünk a vaspálya udvar közelében levő »Ó görög Nekropolis«-ig, a mely ép akkor tájban jött napfényre. A férj uram a »ciceroné«-val

beszelgetett, a fiatal hölgy pedig, kezemet megragadva, velem sugdosódott:

— Talán kétkedik szavaimban, azért tekint reám oly különösen?

— Semmi okom se volna arra! Hallgattam vidor elbeszélését, melyet nevetve mondt el nekem, s melyet én szintén szívből megkaczagtam!

— Nem! Az én férjem, valódsággal az én szerencsétlenségem!...

— Asszonyom őszintesége szinte feljogosít engem arra, hogy megkérdézzem, akkor miért ment hozzá?

— Tudom is én!

— Tehát szerelemből?

— Hogy is ne! — avval teljes megvetéssel pillantott férjére.

— Talán hálából?

— Még almomban se jutott volna eszembe. Talán azért, mert sokat forgolódtam körültem. Atyámnak Galaczban nagy szesz üzletje volt. Egyszer azonban meggyuladt a spiritusz és atyám mindenestől elégett. Férjem, akkor tájban nálunk lakott, igen alkalmazkodó ember volt. Mint gyermek sokat veszekedtem vele, ha meg akart csókolni. Majd végre is elfogadtam!

— Tehát ettől származik az Ön egész szerencsétlensége asszonyom? Gyermekük ugye nincsen egy sem?

— Gyermek?!... Mikor szobámban valaha oly pompásan táncoltam »Cancant« — de nem nevelés ez? Nézze! Ezen a sírkövön a reliefeket! Valyon mit ábrázolhatnak ezek? Talán azt, hogy egy lélek az égben Isten hozott, vagy hogy a rokonlelkek a halottaktól búcsut vesznek? Nyujtsa a kezét — a kezét bucsura! Ha, ha, ha! De a régi görög nők sokkal szebbek voltak mint a maiak!

Kérem — egy hirtelen fordulással elém toppant — mit gondol, valyon milyen nemzetiségű vagyok én!?

Erősen a szemeimbe tekintett.

— Spanyolnő?

— Az — az? Gondolja? — és az emancipált dáma származása felett fülíg elpirult. Ugy-e, magában azt gondolta, hogy egy spanyol zsidónő? No mondja, igen! Hisz az öregeim ugyanis azok — voltak! Hová menjünk reggel?

— Holnap délelőtt, megállapított programunk szerint, a Themistokles sirját kell felkeresnünk.

— És hol van az?

az egyeslet irományait és pecsétjét már át is adta Tikos István h. főparancsnok urnak; evvel egyidejűleg lemondott a »Hajdu-megyei tűzoltószövetség« elnökségéről és az orsz. tűzoltó szövetségi tagságáról is. Az egyeslet tagjai között az a nézet, mikép a tűzoltó egyeslet vezérlete és vezénylete a legközelebbi év első hónapjaiban megejtendő tisztújító közgyűlésig Tikos István h. főparancsnok urat fog elláttatni, mint aki rangfokozatánál fogva erre hivatva is van.

* **Reményteljes csemete.** Társadalmi viszonyaink romlottsága naponként szomorítóbbnál-szomorítóbb a példákban. Öngyilkosság, gyilkosság, lopás, rablás, csalás és a bűnök más ily utálatos fajai egész napi rendben vannak. Ugy, hogy nem csoda, ha aztán az emberek, kik elvéve látnak a rossz példákban egyebet, lassanként eltompulnak, közömbösek, érzéketlenek lesznek a jó, a nemes iránt, s egyedül »betöréses rablás« vagy a »hatszoros rablógylkosság, van még némi hatással érzéketlen idegeikre. A bűnöst, a tolvajt, a rablógylkóst nem tekintik többnek — meddőn, melyen a hirlapíró — a közönség szórakoztatására — gyakorolja tolla mester-vágásait. Igazán elszomorító ez, hogy manapság a csaló, a gaz, a hunczut iránt viseltetnek legtöbben érdeklődéssel s a lapoknak a »bűn króniká«-ját olvassák el legeslegelőszőr. Pedig e rovatban felsorolt bünesetek, amennyire igaztalan hatnak reánk, annyira elszomorítanak bennünket, hogy megutáljuk a világot, ha — gondolkozunk és látjuk annak égre kiáltó bűneit. Az ugyan igaz, hogy bűnben születünk mindnyájan és azért aztán nem is csodálatos, ha a bűn iránti hajlam, egynémelyik embernél már gyermekkorában nyilvánul. Ökölnyi kis haszontalan tacsók dicsekedhetnek ma a »rovott életü« nem éppen kívánatos titulussal. Ilyen jó madár a kis Kiss Miksa, alig 14 esztendő fattyu, de ki azért már ily gyenge korában is kiérdemelte — a rendőrség részéről — a »javíthatatlan« mellék nevet. E csavargó ficzkó ugyanis tegnap, mint már sok alkalommal is, lopott, illetőleg lopni akart, de tetten kapták. Estefelé ugyanis egyik n.-csapó-utcai hentes üzletbe, kilesve az alkalmat, mikor pár percze távoztak onnan, vakmerően behatolt. Egyenest a pénzes fiókhöz ment, nagy ügyességgel kihuzta azt, de éppen akkor, mikor a jó csengésű ezüst pénzeket marékkaal dugdosta kabátja zsebeit, betoppant a tulajdonos a boltba és fülön csipte a vakmerő romlott ficzkót. A rendőrség, mivel a tacsó már hasonló üzelmek miatt többször bűn-

— Kivül a Piránszon. A kikötőből egy földnyelvhez kell kimennünk.

— Akkor bizonyára csónakban utazunk — legnagyobb szonvedélyem — mert magamba mindig úgy reménykedek, hogy hátha a kedves Isten felborít bennünket — lásd! és göröcsösen megragadta férje kezét, régi görög szokás szerint nyujtom neked kezemet — kezemet a végső bucsura!

A férj bután, mint egy hülye, bámult rea.

— Mi is a kívánságod Seraphom?

Arcaiban volt valami sajátságos kifejezés, mint az örültekében! Vagy talán mind a kettő örült volt?

Fordította: **ISJ. MÓRCS PÁL.**

Gondolatok.

Sok ember azt a kevést, a mi van neki, arra használja fel, hogy eltakarja vele azt a sekat, a mi nincs neki.

* A boldogság oly kincs, mely takarékos kezelés mellett növekszik. A boldogságot elrabolni könnyű, de visszaadni nehéz.

tette volt átadva a kir. ügyészségnek. Nem börtönben, hanem javító intézetben volna haz ilyen romlott gyereknepségnek, ott talán még javítanának rajta valamit. Különben a társadalom e fattyuhajtása is eléggé jellemzi a mai »talmi« kort, melyről beszélve, joggal lehet mondani: »O tempore! O mores!«

* **Jegyző választás.** Derecskei főjegyzővé — mint nekünk írják — közfelkiáltás útján Kovács Imresárándi jegyző választott meg. A választás hétfőn, f. hó 9-én volt. Beérkezett 6 pályázat s a főszolgabíró által kijelöltettek: Kovács Imre sárándi, Rácz Lajos bojt és Nagy János m. sasi jegyző. Sokan óhajtották Ethe y János ottományi jegyző megválasztását, de őt a főszolgabíró nem jelölte.

* **Személyi hir.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester tegnap este felutazott a fővárosba.

* **Az ifjuság munkálkodása.** A hittanszaki önképző társulat »Közöny«-ének második száma közli Erdős József hittanárnak a reformáció emlékünnepe mondott eszmegazdag alkalmi beszédét, továbbá Jánossy Zoltán alkalmi költeményét, melyet a »Debreczen« is közölt. Pótor Elemértől vallásos költeményt, végül vegyes híreket a főiskola és a társulat köréből.

* **Csokonai-ünnepély.** A főiskolai magyar irodalmi önképző társulat decz. hó 6-án tartja meg a szokásos Csokonai-ünnepélyt.

* **Külön vonat.** November 4-én délelőtt a Királyháza felől érkező vonat oly nagyszámu utast szállított, hogy Mikolában, daczára hogy a hova csak embert lehetett beszámítani, mindenhová utasok lettek elhelyezve, a felszálló utasokat nem volt képes felvenni, ugy hogy vagy 38 utas ott maradt, a kikért aztán egy külön vonatot kellett Szatmárról indítani. Hova tovább oda jutunk, hogy a zónával nemcsak kényelmesen, de helyszűke miatt egyáltalán nem lehet majd utazni.

* **Névmagyarosítás.** Goldgruber József debreczeni lakos — belügyminiszteri engedéllyel — Bányaira változtotta át a nevét.

* **Besszélő villamos óra.** A Péterváron rendezendő villamos kiállításon állítólag lesz egy villamos beszélő óra is Edisontól. Ez óra fonográfal lesz el látva s az órákat, félórákat és negyedeket nem mutató mutatója, ilyen nem lesz az órán, hanem egy elmés szerkezetet rejtő emberi arc. Ezt az órát ébresztőül is lehet alkalmazni, az óhajtott időben a száj fölnyitlik s annak rendje-módja szerint egymásután többször elkiáltja, hogy: »Tessék fölledni, itt a z ideje!«

* **Októberi gázfogyasztás.** A gázgyár számlája október hónapról utczák és városi épületek világításáért következő összegekre megy: utczák világítása 1381 frt 94 kr, városi hivatalok világítása 211 frt 86 kr, könyvnyomda világítása 23 frt 76 kr, börtön világítása 43 frt 02 kr.

* **Báró és a rendőrfőkapitány.** Kecskeméten napok óta izgalomban tartja a közönséget egy affaire, melynek szereplője: báró Maltencloit János tartalékos huszárbadnagy és 4-ed éves joghallgató, meg Vámos Béla főkapitány (előbb akad. tanár és orsz. képviselő.) Maltencloit t. i., aki még tanár korából gyűlöli Vámos, ebbe minden áron belekötni igyekezett s pár nap előtt Vámosnak egy többek előtt tett s rá nézve állítólag sértő nyilatkozata miatt segédek által elégtételadásra akarta fölhivatni. Vámos azonban — mint rendőrfőkapitány — az elégtételadást megtagadta, a báró ellen elfogatási parancsot adott ki s hivatalos ügyben Budapestre utazott. Közgei leaktarták tartóztatni a bárót, de végre Lestár polgármester közbevetésére megelégedtek azzal, hogy az alkapitány kihallgatta s jegyzőkönyvet vett föl vele, melyet már is áttettek az ügyészséghez, mely a napokban megindítja a bűnvádi eljárást a báró ellen párbajra való kivívás vétsége miatt. Viszont a báró fenyítő följelentést tett Vámos ellen az elfogatási parancs, illetve hivatalos hatalommal való visszaélés címén.

Keserű vigasz.

Egy fiatal hölgy (barátnéjához): »Oh, mindön férjhez mentem, bizonyos voltam abban, hogy Henrik valóban szerelemből vett el és most kitűnt, hogy csak hozományom végett házasodott.«

»Ugyan te gyermek, megvizsgálhatod magadat azzal, hogy ferjed okosabb ember, mint a minőnek gondoltad.«

* **Csók-bajok.** A poéták által annyira megénekelt és a szerelmesek által bizonyára még ennél is többször elzuppantott édességnek, a csóknak két rendkívüli példányáról kaptunk ma hírt. Az egyik Eszéken csattant el, a másik Kassán. Az észéki csókot a ripők-ség szülte és története az, hogy egy Lazo nevű uracs mult csütörtökön a jelenleg Eszéken játszó szerb színtársulat előadásán két ottani tisztességes családhoz tartozó leánya közt ült; — mind a két leány nagyon bájos jószág s talán ez z a v a r t a m e g az észéki szeladon fejét, mert alig hogy a függöny az első felvonás után legördült, Lazo hirtelen K. Paulina kisasszonyhoz hajolt és az egész színházi közönség szemelattára egy hangos csókot czuppantott ajkára, azután sietett elpárologni a színházból. Ez a csók legközelebb a bíróság előtt fog szerepelni. A kassai csók hősnője Kehler Anna nevű 17 é. cseléd-leány, a ki néhány nap előtt dr. Braun kórházi orvosnál jelentkezett és azt panaszkolta el, hogy hirtelen megsüketült. Az orvos persze legelőszőr is a süketülés okát kerdezte, mire a leány elpirult és sokáig habozott, mig végre szégyenkezve bevallotta, hogy megsüketülésének oka egy csók! Az orvos unszolására elbeszélte azután, hogy kedvese hosszas távollét után hazatérve, forrón átölelte és össze-vissza csókolta, miközben ajkait egészen a fülere szoritotta. Egyszerre csak heves fájdalomt érzett s azóta nem hall. Az orvos megvizsgálta a leány fülét és konstata, hogy a fülhártyán gyuladós szakadás van, melyet a csattanós csók által támadt légüresedés okozott.

A félreismert gigerli.

— Igaz történet. —

Böbbugyogó bokáig feltúrve, fényes mázu gombolós czipő, prémes, pazar eleganciával rövidre vágott téli rokk, hosszú, fényes »vadonuj«-cilinder, sárga keztyük, vastag bot, »bock«-szivar a szájában selyem zsinóron fityegő »monokli« és im itt áll előttünk az a deli »gigerli«, kit mi magunk között »S z é p L u l u n a k e« is nevezünk.

A »Lulu« valóban érdekes, barna fiatal ember. Sáppadt kreol barna arczzsin, mely magán viseli a szalonok levegőjének nyomát, beszédes nagy fekete szemek, kifogástalanul metszett, hatalmas »Alkibiades« orr, száj, fülek (oh ezek a fülek!), és divatos növésű, fekete angol szakáll. Így néz ki a mi emberünk, mivel mi ma d. e. az utczán sétálgatva, a következő mulatságos epizódot éltük át:

A »Szöllősy« ékszerkereskedésének fényes kirakata előtt sétáltunk el éppen, mikor két csinosan öltözött, fiatal »czivis« menyecske vonult el mellettünk. Erősen megnéztek bennünket, de mi alig méltattuk figyelemre őket.

Mikor a hátunk megé értek, oda szól az egyik komaasszony a másikhoz:

— Na nízze mán ides lelke Szabóné, hogy feszit ez a barna legény, a »fráz« essik a hosszú kalapjába, még csak ránk se níz; mán ha nem ismerném olyan jól, hisz a mult vasárnap az Erzsók lakadalmába ippeg ez — huzta, hát tisztára azt mondanám, hogy — nagyságos ur!... végezte beszédét nagy dohogva az önérzetében sértett cziva.

Mi jót neveltünk e »kedélyes apercu« fellett, melynek magyarázatára szolgál az a »nagy hasonlatosság«, mely a »szép Lulu« és a Rácz Károly bandájának egyik csinos, fiatal czigány tagja közt van...

Don Maurítius.

Az öngyilkos berlini bankárok.

A nagy bankár-bukások folytonos izgalomban tartják a közönséget, annál inkább, mert félnek, hogy az eddig történeteket még újabb meglepetések is fogják követni.

Leipzig bankár, ki a Wolff és Hirschfeld céggel váltóleszámitolási összekötésben állott, letartóztatták. A cég bukása folytán az államvasutak igazgatósága is érdekelve van, — mert az igazgatóságnak a Wolff és Hirschfeld cég által fizetendő 250.000 márká értékű váltó van birtokában.

Mindezt fölülmulja azonban az a leírhatatlan szenzáció, melyet a Sommerfeld testvéreknek öngyilkossága keltett.

A berlini fehér-söröződe tulajdonosa volt az, a kis Sommerfeld testvérektől letételt vizszakvetelte és miután azokat nem kapta vissza, a rendőrségnél följelentést tett.

A Sommerfeld-cég alapította többek közt Rügen szigetén Binz kelet tengeri fürdőt is.

A két testvér még f. hó 7-én délelőtt is megjelent a tőzsdén; midőn üzletükbe visszatértek, visszavonultak magán dolgozó szobájukba, melyből néhány pillanattal utóbb lövések hallatszottak ki: Felix nyomban meghalt, Zsigmond pedig súlyosan megsebesült; a testvérek nem készítették elő az öngyilkosságot, hanem az utolsó pillanatban szánták rá magukat.

Azt beszélik, hogy a testvérek kölcsönösen egymásra lőttek.

A Sommerfeld cég Koburg hercegnék udvari bankárja volt!

A tőzsde az eset által nagyon kevésé van érdekelve, de számos magánzó és katonatiszt érzékeny veszteséget szenved.

Egy másik forrás szerint a testvérek délután két órakor követték el az öngyilkosságot. Mindkét testvér előbb utóéretmet szette föl és aztán halántékon lőtte magát. Az egyik nyomban meghalt a másikat súlyosan megsebesülve a kórházba szállították.

A cég üzlethelyisége Unter den Linden a Bauer kávéházzal szemben volt. Az üzlet előtt óriási embertömeg csoportosult, — úgy hogy nagy számú rendőrszolgálatot kellett kiküldeni a rend fenntartása végett.

A tőzsdén valóságos deroute támadt és rendkívüli komor hangulat vett mindenkin erőt. A Sommerfeld testvérek számos alapításnál vettek részt: a passzívák körülbelül annyira rugnak, mint az aktívák, de az utóbbiak csak nehezen értékesíthető értékekből állnak.

Irodalom és művészet.

Az Andrássy-szobor-pályázat.

Az Andrássy-szobor-pályázat föltételei fölül hétfőn határozott a bizottság. A tagok teljes számban voltak jelen s kivülök Csáky gróf és Wekerle miniszterek is résztvettek a tanácskozásban. Mint előre látható volt: a bizottság a lovasszobor mellett döntött. Hiszen Andrássy Gyula gróf legemlékezetesebb aktusának nálunk igen sokan a koronázásnál való szereplését tekintik, másoknál pedig minden valószínűség szerint az volt az elhatározó szempont, hogy az ülő és álló szobrok mellett mielőbb lovasszoborra is legyen a magyar fővárosnak. És a délczag Andrássy Gyula főiri díszben lóra ültetve, nem a mindennapi jelenség. A szobor tehát lovas-szobor lesz s az Andrássy-ut végén fog állani, a kezdődő erdőség háttérével. A szobor négyszögű piederstálon fog állani s ezt díszlik a pályázó szobrászok reliefekkel vagy mellékalakokkal. E részben a bizottság nem akart irányt adni a művészek fantáziájának s csakis annyit kíván, hogy a szobor talpatára állítva, életnagyságu alakot mutasson. Három díj lesz kitűzve, köztük a legnagyobb

6000 forint. Az emlékre nemcsak hazai, hanem külföldi szobrászok is pályáztak. És így internacionális lesz a birói bizottság is, melyet tiz tagból fognak megalakítani. Három tagot küld az Andrássy-emlékbizottság, egyet-egyet a képzőművészeti tanács a főváros, a képzőművészeti társulat s a magyar mérnök- és építész-egylet s ezekhez jön még a külföldről három kiváló szobrász, mindegyik más nemzetiségű. A bíráló-bizottságnak hat hét alatt kell véleményt mondani a pályaművek fölül. A szobrokat csak az ítélet kihirdetése után mutatják be a publikumnak.

A m. tud. akadémia második osztálya hétfői rendes havi ülése igen érdekes léfolyást vett. Két vidéki tudós tartott nagy figyelemmel hallgatott előadást. Dr. Szentklára y Jenő lev. tag. Dél-Magyarország jales történetirója. »A mult században Dél-Magyarországon történt oláh költöztetésekről« cím-mel hoszasan és igen tanulságosan rajzolta a déli vidékek mult századi viszonyait. Élénk tetszéssel fogadott felolvasása után dr. Demkó Kálmán löcsei főreáliskolai igazgató mint vendég olvasta föl nagy tanulmányok alapján készült értekezése egyes részeit a régi szepesi jog keletkezéséről. — Mindkét felolvasót zajosan megénezték.

A sajtó Perzsiában. A perzsa sajtó a sah kezdeményezésének köszöni létét. A királyok királya, már tudniillik a sah, második európai utjáról a következőket beszéli el: »Páris utcáin nem kevésé lepett meg, hogy a kocsisok állomásaikon figyelmesen olvassák a napi lapokat és akkor arra a gondolatra jöttem, hogy a szorgalmas olvasmány elfordítja a szegény emberek lelkét a rossztól. Elhatároztam tehát, hogy népemet ebben a jótételemében részesíteni fogom és azt mondtam az engem kísérő nagyvezérnek, hogy jegyezze fel ezt az elhatározásomat és Teheránba való vizatérésemkor engem erre figyelmeztessen.« Tényleg a sah csakhamar egy külön sajtó miniszteriumot létesített és most már egy egész csapat ujság van Perzsiában. A nevezetesebb lapok a következők: »Az Irán,« mely hivatalos lap és a sajtóminiszter közvetlen felügyelete alatt áll és kizárólag belügyekkel foglalkozik, ezen kivül a »Italia,« »Terhenk« és »Teherán« melyek politikai és irodalmi kérdésekkel foglalkoznak. Azonban ezeknél a perzsa ujságoknál ezt a szót »politika,« nem kell szószert érteni. Mert itt a hírlapok politikai működése abból áll, hogy egyszerű áttekintést közölnek az európai eseményekről. A perzsa hírlapok nyelve igen vegyes. Nevezetesen a perzsa, török és arabs szöveg mellett egy csomó francia, angol és orosz hasáb is előfordul. Van egy képes történelmi ujság is. Ez a »Sheref«, mely Teheránban jelenik meg. Ez kizárólag a perzsa kormányzók és előkelő európai személyek arczképeit és életrajzeit hozza. Van egy vallási lap is, a »Zvai-Shamoc«, melyet a protestáns hittérítő telep ad ki chaldeai nyelven. A legolvasottabb lapok az »Akhtar« és a »Kann.«

TÖRVÉNYSZÉK

Czivakodó gróf testvérek. Varsóból jelentik, hogy a minski törvényszék előtt hétfőn tárgyalták a gróf Potocki testvérek peres ügyét. Ugyanis Potocki Ágost gróft azzal vádolta ifjabb testvére, Potocki Eusztach, hogy bátyja a közös betezinai birtokukon megsejta és megkárosította. A törvényszék azonban Potocki Eusztachot elutasította, sőt alaptalan vádaskodás miatt száz rubel bírságra ítélte.

Egy képviselő sajtópöre. Iszakovics Milán országgyűlési képviselő ellen a Gross-Kikindaer Zeitung nyiltteri rovatában több

sértő közlemény jelent meg, melyeket De Sorgo Antal, volt mokrini bíró és Scheinberger Ignác lapszerkesztő irtak. Iszakovics mind a két cikkíró ellen sajtópört indított, melyet e hó 19-én fog tárgyalni a budapesti esküdtszék. A panaszos képviselőt Eötvös Károly, De Sorge-ot Sik Sándor, Scheinbergert pedig Visontai dr. fogja képviselni. A tárgyalásra a magánvádoló több erkölcsitanu megidézését kérte, köztük Podmaniczky Frigyes Mikszáth Kálmánt, Irányi Dánielt, Komjáthy Bélát, Polónyi Gézá, Horváth Gyulát, Ábrányi Emilt, Csávolszky Lajost és másokat.

Színház.

Pázmán lovag. Strausz Jánosnak három felvonásos operája: »Pázmán lovag«, melynek szövegét Dóczi Lajos írta, e hónap 23-án kerül először színre a bécsi udvari operában, a következő szereposztással: Anjoui Róbert Károly, Magyarország királya — Schrödter: Bianca, neje — Forster asszony; Rodomonte, udvari bolond — Ritter; Omodé — Schittenhelm; Pázmán apódja — Felix; Gundi, Éva komornája — Artner kisasszony; ajtónálló — Frei. Az első két felvonás Pázmán lovag házában, a harmadik a királyi palotában játszik. Az előadást Jahn igazgató vezényeli, a rendezést Stoll rendező végzi.

Prielle Kornéliát jubileuma alkalmából az »eperjesi Széchenyi-kör« színészeti szakválasztmánya igen meleg hangon tartott átiratban üdvözölte, amelyben külö nősen kiemelte, hogy Eperjes közönsége mily kellemesen emlékszik vissza azokra a napokra, amelyeket a művésznő e város falai között töltött, s amelyek nem csupán művészete, hanem egész egyénisége iránt is a legteljesebb elismerést, tiszteletet és ragaszkodást költöttek fel, nem különben az, hogy a Széchenyi-kör szerencsésnek érezi magát, hogy a művésznőt tiszteleti tagja közé számíthaja. Az őszinte szerencse kívánatokat magában foglaló iratot Horváth Ödön dr. és Rátvay Gyula a szini szakválasztmány elnöke és jegyzője irták alá.

CSARNOK.

TÖRTÉNELMI TALLÓZÁSOK.

Összegreghlyéli: **Hájas Mátyás.**

I.

Miklós orosz ezár és orvosa.

Nagy figyelmet ébresztett az 1854. évben egy Párisban megjelent könyv, melynek címe »Miklós ezár« volt.

E könyv írója 1852-ben Szent-Pétervárott időzött, mely alkalommal megismerkedett egy, a czári udvarnál nagy befolyásu emberrel, ki nem volt más, mint a czár udvari orvosa, Dr. Mandt.

Hogy Dr. Mandt fontos ember volt Pétervárott, nagyon természetes; mert vajmi nagy dolog az, ha valaki olyan hatalmas urral, mint Miklós ezár volt, minden nap személyesen beszélhetett. És minél nagyobb valakinek ily udvari körökben a befolyása, annál nagyobb számmal vannak hízelgői, de még több irigye és titkos alattomos ellensége is.

Az a váratlan hír, hogy: »Miklós orosz ezár meghalt!«, annyira megrendítette Európa összes fejedelmi házáit, hogy azonnal szárnyra kelt az a gyanú, mintha nem természetes halállal mult volna ki; és kit sujthatott volna ezen hír nagyobb mértékben, mint megbizott rendes udvari orvosát, a ki ellen oly nagy lett az ingerültség Szent-Pétervárott, a czár halála után, hogy oda kellett hagynia az orosz fővárost, — a nagy po-

SZÖNYEGEK,

függönyök, ágy- és asztal-terítők

nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

477. 10

7716.
1891.

Arveresi hűdelményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közlirre teszi, hogy Gyórfi István végrehajtónak özv. Szabó Martonné és társai végrehajtást szenvedő elleni 51 ft 25 kr tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék és kir. járásbírósg területén lévő b. újvárosi 506. sz. fkhben A. I. 517. hrzi. szám alatt foglalt 845. sorszámú házra az árverést 480 ftban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megölt ingatlan az 1891. évi deczember hó 29-ik napján delelőtti 9 órakor B. Újváros községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállási áron alól is eladtni fog.

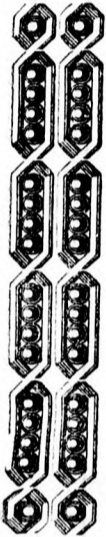
Arverezni számdékok tartoznak az ingatlan becsátának 10%-át vagyis 48 ftot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánápeúznak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatta ni.

Kelt Debreczenben, 1891. évi október hó 15. napján.
A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

489. 1-1.

Nagy Károly,

kir. trvszki bíró.

NŐI DIVAT TEREM.

Kunz József és Társa

czégnél
DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen

őszi és téli

évadra a legujabb divatkelmék

dus választékban raktárra érkeztek, melyekből kívánatra saját ujonnan berendezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakképzett erők által izlésteljesen és jutányosan állittatunk elő.

Vászon, kész fehérnemű és szőnyeg

nagy raktárunk

Menyasszonyi kelengyék

479 —6 kiállításához teljes választékot nyujt.

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB 403 6

KUHINKA ISTVÁN K.

tűveg-, porcellán-, lámpa- és háztartási-cikkek raktára

DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszolgalat és gyári árak mellett az őszi és téli idényre ujonnan érkezett és nagyválasztékkal berendezett

DITMÁR-
ÉS

Brünner-féle a legjobbnek elősmert gyártmányu

SZALON-, FÜGGŐ-
ÉS

ASZTALI
petroleum lámpáit

s minden hozzátartozó cikkek nagy raktárát.

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre.

képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

JUTÁNYOS

szabott árakon

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

Kasan, Flanel, Moldon, Legujabb ruhadiszek,

FEKETE DIVATKELMÉK, szines és fekete selymek,

Mosó vелеzek, TÉLI HIMALAYA KENDŐK,

selyem- és haraszt-kendők, GYERMEK tricót-öltönyök,

Normal, gyapju és pamut ALSÓ INGEK,

Ujjasok és nadrágok, Téli harisnyák, keztük.

Az idén szép raktárt tartunk BRASSÓI POSZTÓKBAN,

Takarók és lópokróczokban.

477 10

A „DEBRECEZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb.

a legizlésebb kivételben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések Erdélyi István nyomdai művezető nevére czimzendők.

Új vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECEZEN”,

a szintén elterjedt „DEBRECEZENI HIRADÓ” és a „JOGI HETILAP” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. —

Hirdetések a Debreczen cz. lapban a legjutányosabb árakon közölhetnek.

 Birósági nyomtatványok készletben vannak.